

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний бізнес

Освітня програма «Управління міжнародним бізнесом»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних економічних
відносин
Протокол № 1 від «29» серпня 2022р.

м.Івано-Франківськ– 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародний бізнес
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова дисципліна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни	
<p>Мета дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навичок до розуміння закономірностей розвитку міжнародного бізнесу, а також особливості розвитку стратегії діяльності міжнародних компаній.</p> <p>Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Міжнародний бізнес» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечити теоретичний та емпіричний підхід до розуміння сутності міжнародний бізнес; – надати знання щодо розвитку прямих закордонних інвестицій у стратегіях багатонаціональних підприємств; – сформувати систему спеціальних теоретичних знань прямих закордонних інвестицій у міжнародному бізнесі і відповідні аналітичні навички; – сформувати знання про значущість особливостей стратегій міжнародного бізнесу; – розкрити вплив БНП на національну економіку як вектора зміцнення міжнародних відносин; – розкрити сутність стратегії діяльності БНП на національному ринку в сучасних умовах. 	
Компетентності	
<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК17. Здатність використовувати професійно-комунікативні навички для представлення, обґрунтування та відстоювання економічних інтересів суб'єктів міжнародного бізнесу та реалізовувати їх в умовах цифрової економіки, логістики, інформаційних технологій.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>РН19. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації з представниками міжнародного бізнесу іноземною мовою в т.ч. через використання on-line платформ зв'язку та передачі даних.</p>	

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Багатонаціональне підприємство як суб'єкт міжнародного	<ul style="list-style-type: none"> • Розглянути характерні риси багатонаціоналів, їх відмінності від інших суб'єктів міжнародного 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної

	бізнесу	бізнесу <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати теорію конкурентних переваг у стратегії ТНК; • Засвоїти поняття міжнародний бізнес; • Засвоїти типологізацію ТНК та БНП. 	роботи, <ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
2	Тема 2. Прямі закордонні інвестиції у стратегіях БНП	<ul style="list-style-type: none"> • Ознайомитися із поняттям прямих закордонних інвестицій як функції міжнародного бізнесу; • Розглянути особливості формування прямих закордонних інвестицій; • Проаналізувати причини закордонного інвестування БНП. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
3	Тема 3. Функції прямих закордонних інвестицій у міжнародному бізнесі	<ul style="list-style-type: none"> • Засвоїти основні види прямих закордонних інвестицій; • Розглянути вплив прямих закордонних інвестицій на основні макроекономічні показники; • Визначити • можливості і загрози прямих закордонних інвестицій у міжнародному бізнесі; 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4	Тема 4. Особливості стратегій міжнародного бізнесу	<ul style="list-style-type: none"> • Засвоїти особливості міжнародного бізнесу в індустріальних країнах; • Проаналізувати методи діяльності багатонаціональних підприємств у країнах, що розвиваються; • Засвоїти особливості функціонування стратегії проникнення і функціонування багатонаціональних підприємств на ринках країн перехідної 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

		економіки.	
5	Тема 5. Вплив БНП на національну економіку	<ul style="list-style-type: none"> • Засвоїти характерні економічні наслідки діяльності БНП; • Набути вмінь до оцінки результатів закордонного проекту; • Зосвоїти особливості формування перспективних пріоритетів розвитку міжнародних компаній. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
6	Тема 6. Стратегії діяльності БНП на національному ринку	<ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати головні засади стратегії проникнення на національний ринок компанії; • З'ясувати особливості операційної стратегії багатонаціональних підприємств на національному ринку; • Окреслити сучасні проєктні стратегії розвитку міжнародних компаній у сучасних умовах 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
7	Тема 7. Фінансове управління міжнародного бізнесу	<ul style="list-style-type: none"> • Засвоїти сутність короткострокового фінансування міжнародної компанії; • Засвоїти джерела довгострокового фінансування міжнародної компанії; • Охарактеризувати валютний ризик та стратегії його хеджування. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
8	Тема 8. Управління людськими ресурсами та етика у міжнародному бізнесі	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідити сучасну проблематику управління персоналом міжнародної фірми; • Обґрунтувати основні способи стимулювання персоналу міжнародної компанії; • Охарактеризувати етику в міжнародному бізнесі в умовах 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

		сучасних викликів та загроз.	
--	--	---------------------------------	--

Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	40
Бали за теми, винесені на лекційні заняття	30
Бали за індивідуальну роботу	20
Бали за самостійне опрацювання додаткової літератури	10
Максимальна кількість балів	100

4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну роботу	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Разом
40	30	20	10	100
• Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою				

Поточний контроль з дисципліни «Міжнародний бізнес» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійного опрацьованої додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 40 балів. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною системою. У кінці семестру сума всіх оцінок ділиться на кількість оцінок, далі вона ділиться на 10 та множиться на 4.

Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем, визначених для семінарських занять, студент може отримати максимально 30 балів.

Навики роботи із науковою літературою, вміння аналізувати знайдені матеріали, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом написання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 20 балів.

Студентам також пропонується самостійне опрацювання наукових джерел, які є знаковими для відповідної дисципліни. Контроль засвоєння відповідних знань здійснюється у тестовій формі та максимально оцінюється у 10 балів.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 5\)](#) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

5. Ресурснез забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
Основна	
1. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини : навч.посіб. К.: Центр учбової літератури. 2013. 256 с.	
2. Вівчар О.І. Безпека бізнесу : навчал. посібник. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2019. 277 с.	
3. Вівчар О.І. Безпека бізнесу: компендіум та практикум. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2019. 147 с.	
4. Вівчар О.І. Організація безпеки бізнесу : навчал.-метод. матеріали. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2021. 38 с.	
5. Вівчар О. І. Аналізування та прогнозна оцінка фіскального регулювання зовнішньоторговельної діяльності: безпечний вимір. Науковий журнал «Економічний форум». Вип. 2. 2019. С. 203-211.	
6. Владимир О. Міжнародний бізнес : навч.посібн.. ТНТУ. 2019. 280 с.	
7. Григорович О., Чудик Н. Міжнародний бізнес. К.: Вектор. 2018. 410 с.	
8. Зайцева-Калаур І. В., Зяйлик М. Ф. Нормативно-правові аспекти міжнародного співробітництва: безпекознавчі контексти. Український журнал прикладної економіки. 2021. № 2. С. 119–124.	
9. Козак Ю. Г. Міжнародні економічні відносини :запитання та відповіді : навчальнийпосібник /Ю. Г. Козак, Т. Спорек, М. А. Заєць та інш.; за ред. Ю. Г. Козака, Т. Спорєка, М. А. Зайця. 5-тевид. перероб. та доп. Київ: Центр учбовоїлітератури. 2017. 332 с.	

10. Міжнародні економічні відносини : навч. посібн. / За ред. Ю.Г. Козака. К. Центр учбової літератури. 2012. 400 с.
11. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2017. 612 с
12. Михайлюк В.В. Міжнародний менеджмент. Львів: Апріорі. 2014. 252 с.
13. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: моногр. / В. Козюк, А. Крисоватий, Є. Савельєв та ін.; за наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. Тернопіль: ТНЕУ. 2014. 504 с.
14. Патица Н. Міжнародні економічні відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 560 с.
15. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / В. О. Козуб, В. А. Вовк. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2020. 200 с.

Додаткова

1. Сото Де, Ернандо. Загадка капіталу .Чому капіталізм перемагає на Заході і ніде більше/Ернандо де Сото ;пер.з англ.М.Климчук.К.:Наш Формат. 2017. 232 с
2. Трансформація трудових ресурсів та забезпечення світової економіки: глобалізаційний дискурс : монографія / Калініна С. П. та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. С. П. Калініної ; Ін-т підгот. кадрів держ. служби зайнятості України, Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. Вінниця : Твори. 2021. 253 с.
3. Філіповова С. Міжнародний бізнес: підручник. К.: Вектор. 2009. 250 с.
4. Харарі Ювал Ной. 21 урок для 21 століття / Ювал Ной Харарі; пер. з англ. О. Дем'янчука. Київ: Форс Україна. 2018. 416 с.
5. Чухно А.А. Інституціонально-інформаційна економіка: підручник. К.: Знання. 2015. 687 с.
6. Cabric M. Corporate Security Management. Challenges, Risks, and Strategies. 2015. URL: <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.5555/2843502>
7. Drobyazko S., Aliexsieienko I., Kobets M., Kiselyova E., Lohvynenko M. Transnationalisation and segment security of the international labor market. Journal of "Security and sustainability issues". December Volume 9 Number 2. 2019. URL: [https://jssidoi.org/jssi/uploads/papers/34/Drobyazko Transnationalisation and segment security of the international labor market.pdf](https://jssidoi.org/jssi/uploads/papers/34/Drobyazko%20Transnationalisation%20and%20segment%20security%20of%20the%20international%20labor%20market.pdf)
8. Food and Agriculture Organization of the United Nations. «The State of Food Security and Nutrition in the World 2019» Safeguarding against economic slowdowns and downturns. Rome, FAO. URL: <http://www.fao.org/3/ca5162en/ca5162en.pdf>
9. Halibozek E., Kovacich G. The international business: Establishing and Managing Assets Protection Program. Second edition. April 2017.
10. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring international business. Scientific Bulletin of Polissia. 2019. Vol. 17. Issue 1. P. 158–165.
11. Liber D. Do's and Don'ts: Security Management in a Growing Company. 2015. URL: <http://securityintelligence.com>
12. Vivchar O., Gevko V., Zaitseva-Kalaur I., Redkva O. Organizational and legal procedures for ensuring the security and protection of economic entity: a security knowledgeable approach. Studia Prawnoustrojowe. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 46. 2019. P. 453–464.
13. Vivchar O., Redkva O., Trufanova Yu., Gevko V. Foreign economic activity of enterprises: methodology of efficiency, innovation and investment contexts in a secure dimension. Scientific journal Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2022. Issue 2. Part 2. С. 98–103.
14. Vivchar O. Organizational and legal security of international business trade secrets. Socio-Economic Problems and the State. 2021. Vol. 25. no. 2. Pp. 355–361.
15. Vivchar O., Gevko V., Sharko V., Radchenko O., Budiaiev M. & Tarasenko O. Cloud technologies in business management. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. 4(39). 294–301. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000462125200018>

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних економічних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 104. Тел.: (0342) 75-20-27 Email: https://kmev.pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Грушко Оксана Дмитрівна Сторінки в соц. мережах:</p> <p>https://www.facebook.com/pnuirhttps://www.facebook.com/groups/2021045604705063/</p>
Викладач	 <p>Вівчар Оксана Іванівна доктор економічних наук, професор</p>
Контактна інформація викладача	<p>0342 75-20-27 o.vivchar@pnu.edu.ua</p>

8. Політиканавчальноїдисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується наряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про</p>

	<u>порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).</u>
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</u> відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).</u>

Викладач Вівчар О.І.